

PREDGOVOR

Tehnička meteorologija priprema meteorološko-klimatološke podloge za potrebe projektovanja, gradnje i eksploatacije puteva i drumskog saobraćaja, za razliku od sinoptičke i radarske meteorologije koje dostavljaju informacije i izveštaje o prognozi vremena, izgledima vremena za naredne dane, o stanju vremena i specijalističkim prognozama, a za potrebe nadležnih organizacija za održavanje puteva i drumskog saobraćaja.

Meteorološko-klimatološke podloge sadrže obrađene, analizirane i posebno pripremljene, za neposredno korišćenje, brojne meteorološke i klimatološke podatke o snežnom pokrivaču, snežnim nanosima, ledenim naslagama (poledici), padavinama, režimu vetra, magli, vidljivosti i dr. elementima i pojavama duž puteva i u lokalitetima značajnih saobraćajnica. Podloge omogućuju da se kvalitetno i ekonomično izgrade putevi, a pri eksploataciji efikasno sprovode održavanje i bezbedan drumski saobraćaj. Meteorološko-klimatološki podaci postaju važan činilac u planiranju radova pri održavanju puteva u hladnoj polovini godine i u mikrolokalitetima u brdsko-planinskim područjima. Snežni pokrivač i snežni nanosi su najvažniji meteorološki parametri za održavanje puteva, i zbog toga se moraju dobro poznavati njihovi statistički pokazatelji (čestine javljanja, trajanja, intenziteti, visine, gustine i dr.) i to, po deonicama puteva.

Poznato je da u periodu veoma složenih zimskih uslova snežni pokrivač, posebno nanosi snega (smetovi), dovode do zastoja u drumskom saobraćaju, a često i do potpune dezorganizacije. Da bismo smanjili uticaje snežnih nanosa na drumski saobraćaj,

neophodna su sistematska merenja snežnog pokrivača i pratećih meteoroloških parametara duž karakterističnih deonica puteva. Na osnovu višegodišnjih merenja mogu se primeniti metodi proračuna prenosa snega i predložiti mere zaštite puteva od snežnih nanosa, a takođe, planirate radovi na raščišćavanju puteva i transportovanju očišćenog snega.

Snežni nanosi na putevima, do nedavno, posmatrani su kao stihijske pojave, a štete koje su nanosili drumskom saobraćaju smatrane su neizbežnim.

U svrhu uspešnije borbe sa snežnim pokrivačem i snežnim nanosima na putevima u Srbiji, predlažu se metodi merenja, obrade i statističke analize podataka o snežnom pokrivaču i snežnim nanosima kao i načini proračunavanja prenosa snega u zavisnosti od pravca i brzine vetra. Metodi su zasnovani na radovima stranih autora koji raspolažu podacima ogledno-istraživačkih stanica na kojima se proučavaju uticaji snežnog pokrivača, snežnih nanosa i uopšte, meteoroloških parametara na puteve i drumski saobraćaj.

Rukopis su pažljivo pregledali dr Dragomir Đukanović i Igor Delijanić, dipl. meteorolozi i svojim vrlo korisnim primedbama i sugestijama pomogli. Dr Mladen Ćurić, redovni profesor Fizičkog fakulteta u Beogradu, pregledao je rukopis i napisao recenziju sa predlogom da se isti publikuje.

Autor